

Veien til Paris

KLPs veikart mot netto null-utslipp

Dette er KLP

Som kommune- og helse-Norges eget pensjonsselskap er KLP eid av kommunene og helseforetakene. Vår viktigste oppgave er å sikre pensjonen til de som utgjør ryggraden i velferds-samfunnet. Samtidig bruker vi makten som ligger i de 800 milliardene vi forvalter til å bidra til et bærekraftig samfunn.

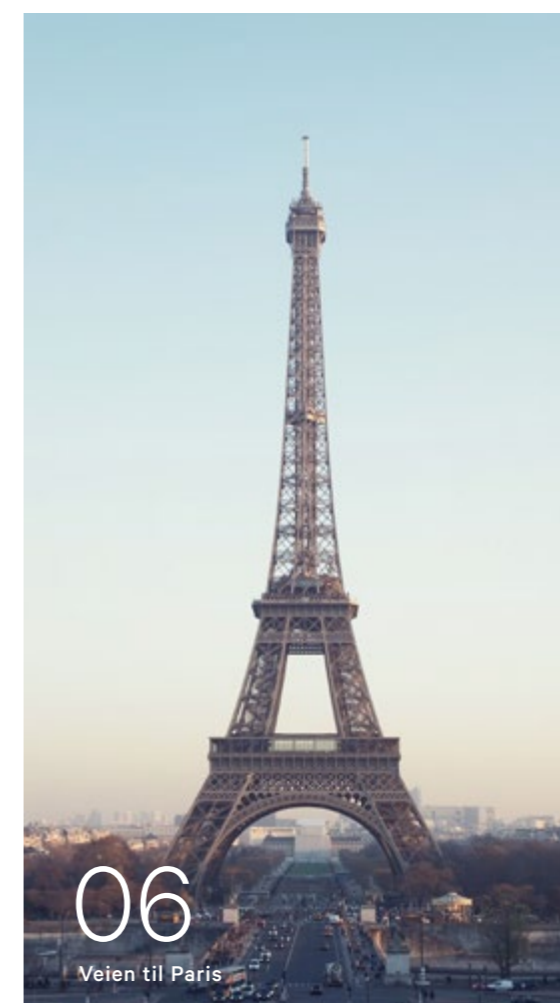
Når KLP setter et klimamål gjør vi det for, og på vegne av, eierne våre. Klimamålet er at pensjons-pengene skal være i tråd med Parisavtalen. Da kan våre eiere være trygge på at pensjons-pengene bidrar til at de globale klimamålene nås.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag 05

Veien til Paris 06

Virkemidler for å nå netto null-investeringer 10

Hvordan regner vi ut paristilpasningen? 14

Detaljert: Utrekning av paristilpasningen 16

Hvor paristilpasset er KLP i dag? 25

Utgever
KLP
Postboks 400 Sentrum,
0103 Oslo
www.klp.no

Les mer på
www.klp.no/klima

Redaksjon:

Lars Erik Mangset
Alexandra Paltschik Rønneberg
Per Kristian Gilleshammer
Heidi Finskas

Grafisk design: Zelal Algunaerhan

Særlig takk til WWF for gode diskusjoner om metodevalg. Takk også til Framtiden i våre Hender, Norsk Klimastiftelse, Bjerknessenteret, ZERO, Greenpeace, Forum for Utvikling og Miljø, Changemaker, Spire og Besteforeldrenes Klimaaksjon som har kommet med gode innspill.

Bidragstere:

Aage Schaanning
Dag Eirik Clausen
Glenn Slydal Johansen
Gunnar Gjørtz
Hanne Bratlie
Harald Koch-Hagen
Håvard Gulbrandsen
Kiran Aziz
Kristian Strømmen
Kristoffer Sundnes
Markus Snøve Høiberg
Martin Stenstad
Matthew Smith
Oliver Siem
Sigmund Gardsjord Lystrup
Sverre Thornes

«Allerede i dag har 46 prosent av KLPs investeringsportefølje utslipp som er forenlige med 1,5-gradersmålet.»

Sammendrag

KLP ønsker å bidra til at verden når Parisavtalens ambisjon om maksimalt 1,5 graders global oppvarming. Derfor er KLPs klimamål satt basert på denne ambisjonen. For å nå målet må KLPs utslipp reduseres med sju prosent i året fra 2019 til 2030 og bli netto null innen 2050, samtidig som vi øker våre klimavennlige investeringer.

KLPs viktigste virkemidler for å nå klimamålet:

- Øke klimavennlige investeringer med minst seks milliarder kroner hvert år
- Påvirke selskaper til å sette klimamål og kutte utslipp, og bidra til mer åpenhet om selskapers egne klimaresultater
- Iverksette tiltak for høyutslippssektorer og selskaper som ikke følger utslippsbanen
- Være en pådriver for en raskere omstilling mot et lavutslippssamfunn ved å påvirke markedene og politikk

Nøyaktig hvordan KLP skal oppnå netto null-utslipp innen 2050 vet vi ikke. Strategiene vil bli til og endres over tid, og det viktigste på kort sikt er å sikre en raskere omstilling til et lavutslippssamfunn. KLP vil fokusere på kortsiktige resultater knyttet til dekarbonisering av økonomien og investeringsporteføljen, samt bidra til fremvekst og utbygging av grønne løsninger som fornybar energi.

Det finnes ikke én tydelig metode for hvordan en finansaktør skal operasjonalisere 1,5-gradersmålet, og derfor har KLP utviklet et veikart basert på etablerte standarder og beste praksis. Veikartet beskriver hvordan KLP skal måle graden av paristilpasning, eller andelen av våre investeringer som har en utslippstrend som er forenlig med 1,5 graders oppvarming. Paristilpasningsprosenten lar oss benytte de beste tilgjengelige metodene for forskjellige typer investeringer og samle resultatene til en overordnet paristilpasningsprosent for KLPs portefølje.

KLPs kortsiktige mål er at paristilpasningsprosenten for porteføljen skal være 50 prosent i 2025, og økes til 100 prosent over tid.

For å måle oppnåelse i tråd med veikartet så presist som

mulig er flere ulike standarder lagt til grunn. De viktigste er GHG-protokollen og Science Based Targets Initiativ.

Metoden for å beregne paristilpasningen baserer seg på å regne ut i hvilken grad utslippene fra investeringsporteføljen er i tråd med 1,5-gradersmålet. Investeringene deles i fire kategorier:

1. Grønne investeringer – Selskaper og prosjekter som har tilnærmet null utslipp, og som med sikkerhet er i tråd med Parisavtalen.

2. Høyutslippssektorer – Sektorer som anses som høyutslippssektorer og hvor det er etablert anerkjente referansebaner som kan knytte utslipp fra enkelt-selskaper opp mot Parisavtalen.

3. Resterende investeringer – Investeringer hvor det ikke finnes noen anerkjente referansebaner, hvor KLP benytter andre metoder for å beregne paristilpasningen.

4. Investeringer uten data – Hvis KLP ikke har nødvendige data på investeringen ennå, får den automatisk 0 prosent paristilpasning.

Utslippene for hver investering blir vurdert opp mot relevante terskelverdier for investeringens kategori. Dette gir grunnlag for å beregne investeringens tilpasningsprosent, som viser hvordan hver eneste investering bidrar for eller mot oppnåelse av KLPs klimamål.

Foreløpige beregninger viser at 46 prosent av KLPs investeringsportefølje har utslipp eller utslippsreduksjoner som er forenlig med 1,5-gradersmålet.

Veien til Paris

– KLPs veikart mot netto null-utslipp

Som kommune- og helse-Norges eget pensjons-selskap er KLP eid av kommunene og helseforetakene. Vår viktigste oppgave er å sikre best mulig avkastning på pensjonspengene vi forvalter for eierne våre. De utgjør ryggraden i det norske velferdssamfunnet. Dette skal vi gjøre på en måte som bidrar til en bedre og mer bærekraftig fremtid. Når KLP setter et klimamål gjør vi det for, og på vegne av, eierne våre. Klimamålet er at pensjonspengene skal være i tråd med Parisavtalen. Da kan våre eiere være trygge på at pensjonspengene bidrar til at de globale klimamålene nås.

For å lykkes med å sikre best mulig avkastning på pensjonspengene vi forvalter må vi ta klima på alvor. Klimaendringene utgjør for KLP en finansiell risiko, og derfor er det både riktig og smart å bidra til å begrense global oppvarming til 1,5 grader.

1,5-gradersmålet innebærer at de globale utslippene må reduseres med sju prosent i året fra 2020 til 2030 og bli netto null innen 2050. Samtidig må klimafinansieringen økes betraktelig.

For å lykkes med dette må privat sektor bidra mer enn i dag. KLP har jobbet med klima i mange år. Vi har allerede redusert utslippene fra investeringene betydelig, blant annet ved å gjøre investeringene helt frie for kull og oljesand. Vi har også bygget opp en solid portefølje med klimavennlige investeringer.

Dette er en god start. Likevel krever klimamålet at vi må intensivere bidraget vårt til Parisavtalen.

KLP er ikke den eneste finansaktøren som har satt seg som mål å følge Parisavtalen, men det finnes ikke én tydelig og enkel metode for å omsette 1,5-gradersmålet til praksis. Derfor har vi utviklet et grundig rammeverk basert på internasjonalt etablerte standarder og beste praksis: KLPs eget veikart til Paris.

Ved å benytte en utslippsbane fra FNs klimapanel kan vi knytte utslipp fra KLPs investeringsportefølje

KLP har som mål at vår virksomhet skal innrettes etter Parisavtalen. For vår egen drift har vi et mål om å halvere utslippene innen 2030, sammenlignet med 2010.

Med paristilpasningsprosenten kan vi benytte ulike og beste tilgjengelige målemetoder for å knytte utslipp fra KLPs investeringsportefølje opp mot 1,5-gradersmålet.

til målet om å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Det gir et bilde av om selskapene i porteføljen følger den nødvendige utviklingen for å nå 1,5-gradersmålet.

Paristilpasningsprosenten er sentral i veikartet. Med paristilpasningsprosenten som et overordnet resultat, kan vi benytte ulike og beste tilgjengelige målemetoder for forskjellige typer investeringer, og deretter samle resultatene til et overordnet resultat for hele KLPs portefølje. Paristilpasningsprosenten lar oss sammenligne resultater som i utgangspunktet ikke er sammenlignbare fordi de omgjøres til én indikator – paristilpasningsprosenten – som er felles for alle investeringer. 46 prosent av KLPs portefølje er paristilpasset i dag.

Et viktig prinsipp er at vi har en sektortilnærming til beregning av paristilpasningsprosenten. For en gitt sektor kan man benytte en referansebane for å beskrive hvordan de samlede utslippene til sektoren må utvikle seg for å være på linje med 1,5 graders oppvarming. Hver sektor har et karbonbudsjett, og så lenge det totale budsjettet ikke overskrides kan selskaper innad i samme sektor veie opp for hverandre – altså kan noen ha høyere utslipp så lenge andre selskaper har lavere. Mellom sektorer, derimot, kan ikke selskaper veie opp for hverandre uten at det blir en risiko for å overskride det globale karbonbudsjettet, og derfor tillates det ikke i veikartet til KLP.

Parisavtalen, som ble vedtatt i 2015, er den første internasjonale, juridisk forpliktende avtalen om klimapolitikk.

Den forplikter land til å iverksette klimatiltak og har tre overordnede mål:

Utslippsreduksjon: Begrense global oppvarming til 2 grader, og tilstrebe å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.

Klimatilpasning: Øke evnen til å tilpasse seg skadevirkningene av klimaendringene og fremme klimarobusthet og en lavutslippsutvikling.

Klimafinansiering: Gjøre finansstrømmene forenlige med lavutslippsutvikling og klimarobust utvikling.

Klimamålet til KLP fokuserer på mål 1 om utslippsreduksjon og mål 3 om klimafinansiering. KLP har likevel fokus på arbeid knyttet til klimatilpasning, som ikke direkte fanges opp av klimamålet.

Hva sier veikartet?

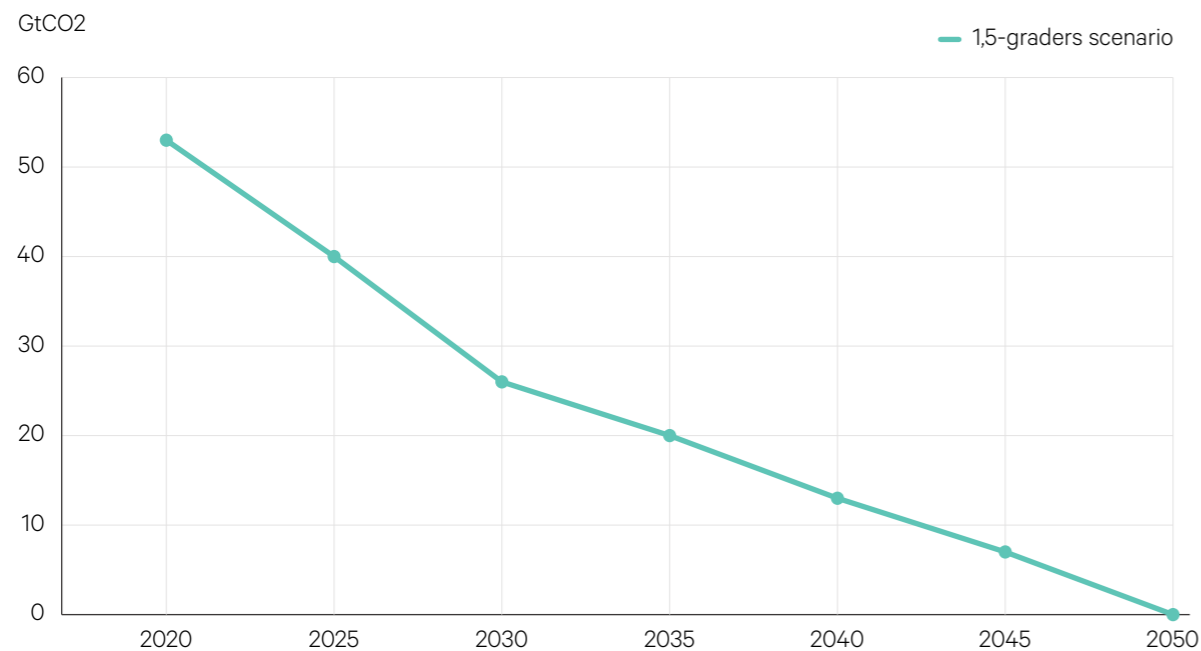
Veikartet beskriver hvordan utviklingen i utslipp fra KLPs investeringsportefølje bør være i årene som kommer, og hvordan KLP måler graden av paristilpasning. Det vil si at vi regner ut hvor stor andel av våre investeringer som har utslipp som er, eller er på vei til å bli, forenlige med 1,5 graders oppvarming. At et selskap er paristilpasset i dag betyr ikke at selskapet allerede er der hvor det bør være i 2030 eller 2050, men at selskapet følger den nødvendige utviklingen i utslipp for å begrense global oppvarming til 1,5 grader og nå netto null-utslipp innen 2050.

KLPs klimamål er at 50 prosent av våre investeringer skal være Paristilpasset innen 2025, og at vi når netto null-utslipp innen 2050.

Allerede i dag er KLPs paristilpasning 46 prosent.

Det oppnår vi blant annet fordi vi har investert betydelig i fornybar energi og andre klimavennlige teknologier, ekskludert selskaper med inntekter fra kull og oljesand og at mange selskaper som KLP er investert i, har redusert sine karbonutslipp.

Veikartet beskriver også hvilke metoder og indikatorer vi benytter for å vurdere om investeringene er paristilpasset. Ettersom det ikke finnes ett tall eller én metode som kan måle KLPs grad av paristilpasning for alle ulike typer investeringer, har vi vurdert metoder og data fra en rekke ulike standarder, initiativer og eksempler blant andre finansaktører, og utviklet vårt eget veikart. Veikartet reflekterer det vi mener er beste praksis i dag, og vi vil oppdatere det kontinuerlig i årene fremover etter hvert som bedre kunnskap, data og verktøy blir tilgjengelig.

Utslippsbanen er beregnet med utgangspunkt i 1,5-gradersrapporten fra IPCC (Summary for Policymakers, 2018) og Climate Action Tracker.

Utslippsbanen viser hvor raskt utslippene må reduseres for å nå 1,5-gradersmålet.

Etter hvert som flere selskaper i KLPs portefølje reduserer sine utslipp i tråd med utslippsbanen vil paristilpasningen øke, for paristilpasningen viser andelen selskaper som har utslipp som er forenlige med 1,5 graders oppvarming. Paristilpasningen vil også øke i takt med at KLP øker våre grønne investeringer.

Virkemidlene som tar oss til Paris

Skal verden nå 1,5-gradersmålet trengs det en fundamental omstilling i mange sektorer. Vi forventer at utslippene i økonomien vil gå ned, noe som vil gjenspeile seg i KLPs investeringsportefølje. Men vi kan ikke passivt vente på at utslippene reduseres fort nok. KLP vil ta aktive grep for å påvirke utviklingen, og ikke minst sørge for en økende grad av paristilpasning i våre egne investeringer.

Det finnes flere veier til Paris, og veikartet vårt beskriver fire mulige virkemidler vi kan ta i bruk.

KLP skal:

- øke klimavennlige investeringer med minst seks milliarder kroner hvert år
- påvirke selskaper til å sette klimamål og kutte utslipp, og bidra til mer åpenhet om selskapers egne klimaresultater
- iverksette tiltak for høyutslippssektorer og selskaper som ikke følger utslippsbanen
- være en pådriver for en raskere omstilling mot et lavutslippssamfunn ved å påvirke marked og politikk

Internasjonalt anerkjente standarder som KLPs veikart til Paris bygger på:

Klimagassprotokollen, også kjent som GHG-protokollen, er den mest anerkjente metoden for hvordan selskaper beregner og rapporterer på klimagassutslipp.

Anbefalingene som er gitt av klimainitiativet Science Based Targets Initiative og deres standard for å fastsette klimamål og metoder for å måle utslipp fra finansielle institusjoner.

Rammeverket for klimamål som er publisert av The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), benchmarken fra Climate Action 100+, samt Transition Pathway Initiative (TPI) har også tjent som inspirasjon for KLPs veikart.

Sentrale føringer fra EU-regelverk for bærekraftig finans:

- Klassifiseringsforordningen: Definerer hvilke aktiviteter som er bærekraftige
- Offentliggjøringsforordningen: Pålegger finansforetak rapporteringsplikter relatert til bærekraft
- Benchmarkforordningen: Stiller krav til hvordan referanseindekser kan være i tråd med Parisavtalen

Hvordan kan KLP nå netto null-utslipp innen 2050?

At verden når netto null-utslipp betyr at menneskeskapte utslipp av klimagasser balanseres mot menneskeskapt fjerning av klimagasser. For KLP betyr dette at bokførte utslipp må balanseres mot bokført fjerning av utslipp fra KLPs investeringer.

Nøyaktig hvordan KLP skal oppnå netto null-utslipp innen 2050 vet vi ikke. Strategiene vil bli til og endres over tid, og det viktigste på kort sikt er å sikre en raskere omstilling til et lavutslippssamfunn.

For å nå netto null må fremtidens markedsøkonomi se veldig annerledes ut enn i dag. Selskaper må

offentliggjøre komplette klimaregnskap som inkluderer utslippene knyttet til produksjon, drift og bruk av produkter og tjenester, samt bokføre negativ og positiv påvirkning på naturlig karbonlagring.

På lenger sikt trengs det et marked for selskaper som bruker teknologi for å fjerne og trygt lagre karbondioksid fra atmosfæren. I fremtiden kan en se for seg at KLP eller selskaper vi er investert i kan investere i slike selskaper og teknologier, eller at KLP kan kjøpe kreditter fra verifisert karbonfjerning. Slik kan KLP selv nå og bidra til det globale målet om netto null-utslipp innen 2050.

Virkemidler for å nå netto null-investeringer

Slik kan KLP påvirke selskaper til å sette klimamål og kutte utslipp

Som aksjonær eller eier kan man påvirke et selskaps drift og retning. Et sentralt virkemiddel for å oppnå lavere utslipp fra KLPs investeringer og jobbe for en grønn omstilling, er å utøve aktivt eierskap overfor selskaper vi er investert i. KLP har tydelige forventninger knyttet til klima til selskapene vi er investert i, som er nedfelt i KLPs eierforventninger. Vi har over mange år erfart at vi kan påvirke selskaper til et raskere skifte gjennom tydelig uttalte krav og konstruktiv dialog. KLP vil gå i direkte dialog med selskaper der dette anses som hensiktsmessig og effektivt. Vi vil også dra nytte av samarbeid med andre investorer og større investorinitiativer som Climate Action 100+.

I tillegg til selskapsdialog er stemmegivning på generalforsamlinger viktig for å påvirke selskaper. KLPs retningslinjer for stemmegivning sikrer en konsistent og progressiv stemmegivning i selskapene vi er investert i. KLP vil støtte resolusjoner som forbedrer klimaarbeidet i selskapene. Der det er hensiktsmessig vil KLP samarbeide med andre investorer og interesseorganisasjoner om å støtte klimaresolusjoner for å øke sjansene for at viktige resolusjoner får tilstrekkelig støtte.

FORVENTNINGER TIL SELSKAPER

KLP forventer at selskapene innordner sin virksomhet slik at utslippene som er knyttet til produksjon, drift og bruk av produkter og tjenester, er på linje med målene i Parisavtalen. KLP forventer at selskapene identifiserer, analyserer, håndterer og rapport-

erer på sin eksponering og håndtering av klimarisiko som finansiell risiko. Det er også et viktig prinsipp at selskapene ikke bare rapporterer på historiske utslippstall, men inkluderer scenarioanalyser og fremtidige prognoser i sin rapportering. Det gjør at KLP har et mer presist grunnlag når vi skal treffe gode beslutninger rundt klima i våre investeringer.

Konkret forventer vi at selskapene skal

- fastsette et klimamål for egen virksomhet i tråd med Parisavtalen
- være åpne om resultatene rundt klimamål, minst ved årlig rapportering, og rapportere på fremtidige utslipp og grad av paristilpasning
- benytte internasjonale rapporteringsrammeverk som TCFD, CDP og EU-taksonomien i sin rapportering

PRIORITERINGER I EIERSKAPSUTØVELSEN

KLP er investert i over 7 000 børsnoterte selskaper over hele verden. Den brede eksponeringen, og relativt lave eierandelen i hvert selskap, har betydning for hvordan vi må prioritere ressurser i oppfølging av investeringer. For å sikre at vi har en reell påvirkning på selskapenes klimaarbeid, må vi være bevisst på hvor vi engasjerer oss, både når det gjelder sektorer og enkelt-selskaper, men også hvordan vi jobber i forskjellige deler av verden. KLPs overvåking av klima- og bærekraftsrisiko, samt prinsippet om aktsomhet ved høy risiko, vil være styrende for prioriteringene.

Geografisk prioritering: Størst fokus der påvirkningsmulighetene er stor, eller klimarisikoen er høy

KLP er en stor institusjonell investor i det norske ►

KLP jobber for å stanse global avskoging

For å nå målene i Parisavtalen er det avgjørende å stanse global avskoging samtidig som det gror mer skog som kan fjerne karbon fra atmosfæren. Skog er også vesentlig for å ivareta naturmangfoldet, urfolks rettigheter og beskytte samfunn mot ekstremvær. Derfor har tiltak for å hindre avskoging vært prioritert i KLPs påvirkningsarbeid over flere år.

markedet som har jobbet med ansvarlighet i forvaltningen i mange år. Denne posisjonen, kombinert med at vår eierandel i norske selskaper ofte er større enn i utenlandske selskaper, innebærer at KLP ofte har en større påvirkningsmulighet overfor norske selskaper. Derfor vil KLP prioritere eierskapsutøvelse i Norge gjennom individuell dialog med selskaper, og i større grad jobbe med å støtte aksjonærforslag på generalforsamlinger, i tillegg til å påvirke sammensetningen av styret der det er nødvendig. Overfor internasjonale selskaper vil KLP hovedsakelig søke å alliere oss med internasjonale investorallianser som har vist seg å være effektive de siste årene. Videre vil det kunne være geografiske områder som innebærer særlig høy klimarisiko, for eksempel regnskogområder. KLP vil prioritere dialog med selskaper med stor eksponering mot slike områder.

Prioritering av sektorer: Redusere utslipp der de er størst, og bevare naturens evne til å lagre karbon

KLP fokuserer sitt påvirkningsarbeid der klimarisikoen er størst. Utslippsintensive sektorer som for eksempel olje og gass, sement og stålproduksjon har både den største negative påvirkningen på klimaendringer, samt det største potensialet til å betydelig redusere verdens samlede utslipp. Disse sektorene har også vitenskapelig baserte og internasjonalt anerkjente utslippsbaner opp mot målene i Parisavtalen. Dette gjør at påvirkningsarbeidet kan støtte seg til tydelige forventninger, og det er lettere å stille krav.

I tillegg til fokuset på de utslippsintensive sektorene, er det viktig at klimapåvirkningen ikke kun er utslippsfokuserert, men også jobber for at naturen kan bevare sin evne til å absorbere og lagre karbon. Det betyr at sektorer som for eksempel skogbruk, soyaproduksjon, palmeolje, kveg og oppdrett vil kunne prioriteres i påvirkningsarbeidet på klima. Selskapene som opererer i disse sektorene kan forsterke avskoging og havforurensning, og bør dermed jobbe målrettet for å redusere sine negative bidrag.

Prioritering av selskaper: Arbeide med selskaper som behøver mest støtte og har størst omstillingspotensial

Til tross for at et selskap er i en utslippsintensiv sektor eller opererer i et geografisk område med høye utslipp, blir det ikke automatisk prioritert for eierskapsutøvelse. KLP benytter seg av en rekke datapunkter på selskapsnivå for å identifisere selskaper som trenger mest støtte og press for å håndtere klimarisiko og få ned utslipp. Indikatorer som karbonintensitet blir viktige, men vi vil også vurdere om selskapet har satt tilstrekkelige utslippsmål og om selskapet har potensial for omstilling når vi prioriterer kandidater for påvirkning. Ved investeringer som innebærer høy risiko vil KLP være aktsomme og selskapene må kunne vise til realistiske planer for å redusere risikoen og omstilling av selskapet i tråd med målene i Parisavtalen.

Plassering av pensjonspengene

Plasseringen av pensjonspengene i ulike typer investeringer og regioner har stor betydning for utslippsprofilen til porteføljen. KLP kan endre plasseringen av pensjonspenger som et virkemiddel parallelt med eierskapsutøvelse. KLP kan blant annet:

- Øke investeringer i sektorer eller selskaper som direkte bidrar til klimamålet, som vannkraft, solenergi eller utslippsfrie transportmidler.
- Flytte penger til mer klimavennlige porteføljer, som svanemerkede fond eller porteføljer som følger indekser med høyere klima-ambisjoner.
- Bytte indekser på eksisterende porteføljer og fond, ved for eksempel å ta i bruk indekser som skal følge Parisavtalens ambisjoner
- KLP har allerede ekskludert selskaper med inntekter fra blant annet kull eller oljesand. Denne typen eksklusjoner kan utvides til å dekke selskaper som ikke prioriterer å kutte klimagass-utslipp, sektorer som ikke er forenlige med Parisavtalen, eller helt andre tilnærmingar.

«For å sikre at vi har en reell påvirkning på selskapenes klimaarbeid, må vi være bevisst på hvor og hvordan vi engasjerer oss.»

KLP har over lang tid bygget opp en betydelig portefølje med investeringer i klimaløsninger, blant annet fornybar energi. Dette er både investeringer som bidrar til det grønne skiftet i Norge og som bidrar med ren og sikker energitilgang i lavinntektsland.

Hvordan regner vi ut paristilpasningen?

Pensjonspengene som KLP forvalter er investert i over 8 000 selskaper og prosjekter rundt om i Norge og verden. Slik vurderer vi hvorvidt disse bidrar til 1,5-gradersmålet.

Ved å bygge veikartet vårt rundt paristilpasningsprosenten kan vi benytte ulike og beste tilgjengelige målemetoder for de ulike kategoriene av investeringer. Dermed kan vi sammenligne resultater som i utgangspunktet ikke er sammenlignbare fordi de omgjøres til én indikator.

Når vi regner ut paristilpasningen deler vi investeringene våre inn i fire kategorier basert på hvor sikre vi kan være på beregningen av tilpasningsgrad. Hver kategori har en egen metode for å beregne verdien av paristilpassede investeringer.

Grønne investeringer

– selskaper og prosjekter som har eller er nært nullutslipp, og som vi vet er i tråd med Parisavtalen.

Høyutslippsektorer

– sektorer som anses som høyutslippsektorer og hvor det er etablert anerkjente referansebaner som kan knytte utslipp fra enkelt-selskaper opp mot Parisavtalen.

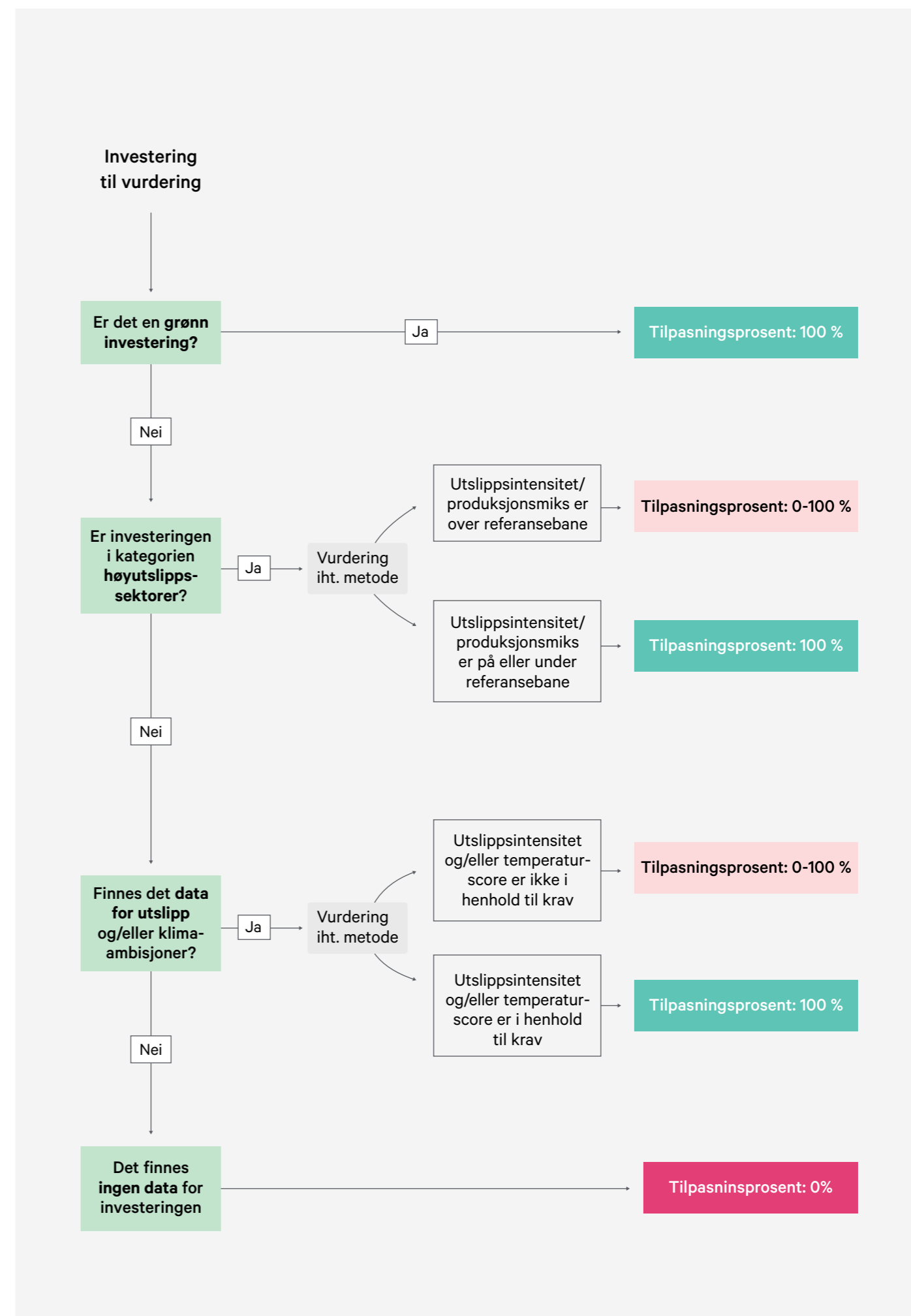
Resterende investeringer

– investeringer hvor det ikke finnes noen anerkjente referansebaner, og hvor KLP bruker andre metoder for å beregne paristilpasningen.

Investeringer uten data

– Hvis KLP ikke har nødvendige klimadata for investeringen, anses den som ikke paristilpasset. Dette er et viktig prinsipp i KLP sitt rammeverk: Alle relevante investeringer skal inkluderes i klimamålet, og skal ikke utelates fordi det er vanskelig å få tak i data.

KLP har lent seg på flere anerkjente standarder og initiativer når vi har utviklet veikartet og utarbeidet metoden. Veikartet vil bli oppdatert kontinuerlig i årene fremover etter hvert som bedre kunnskap, data og verktøy blir tilgjengelig.

DETALJERT:

Utrekning av paristilpasningen

Veikartet reflekterer det vi mener er beste praksis i dag. Siden det ikke finnes ett tall eller én metode som kan måle KLPs grad av paristilpasning benytter vi ulike metoder for forskjellige typer investeringer.

1. Grønne investeringer

Investeringer i kategorien grønne investeringer er eller er nært nullutslipp. Tilpasningsprosenten for alle disse investeringene er 100 prosent.

2. Høyutslippssektorer

Kategorien høyutslippssektorer er sektorer hvor det i dag finnes vitenskapsbaserte referansebaner. KLP bruker anerkjente referansebaner fra den delvis FN-finansierte programvaren PACTA for klimascenarioer, som ved hjelp av vitenskapelige metoder kan knytte utslipp fra enkeltsselskaper opp mot målene i Parisavtalen. Innføringen av klassifiseringsforordningen fra EU og tilhørende rapporteringskrav for selskaper vil gi bedre tilgang til data av høy kvalitet, og dermed gjøre det mulig å utvikle flere referansebaner over tid.

Metoden for å regne ut paristilpasningen for denne kategorien baserer seg på et vektet gjennomsnitt for sektoren som selskapet tilhører. For denne kategorien baserer KLP seg på sektorinndelingen fra PACTA.

For enkeltsselskapene i sektoren vurderer KLP om utslippsintensiteten eller produksjonsmiksen er under, på eller over referansebanen.

Utslippsintensitet eller produksjonsmikse	Tilpasningsprosent	Utrekning
Under referansebanen	100 prosent eller høyere	Krav i referansebane ÷ Utslippsintensitet eller produksjonsmikse
På referansebanen	100 prosent	
Over referansebanen	0 prosent eller lavere	

Hva inngår som grønne investeringer i dag?

Fornybar energiproduksjon: Vann-, vind- og solkraft

Nullutslippsferjer

Bærekraftig skog (definert som at investeringen til 100 prosent er sertifisert etter FSC-standard)

Grønne obligasjoner (til fornybar energi som er eksternt verifisert)

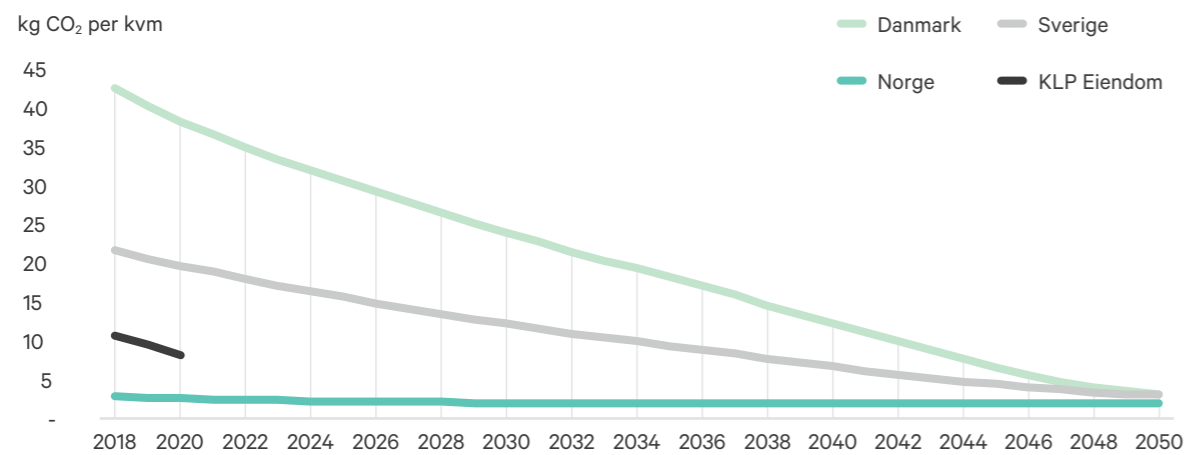
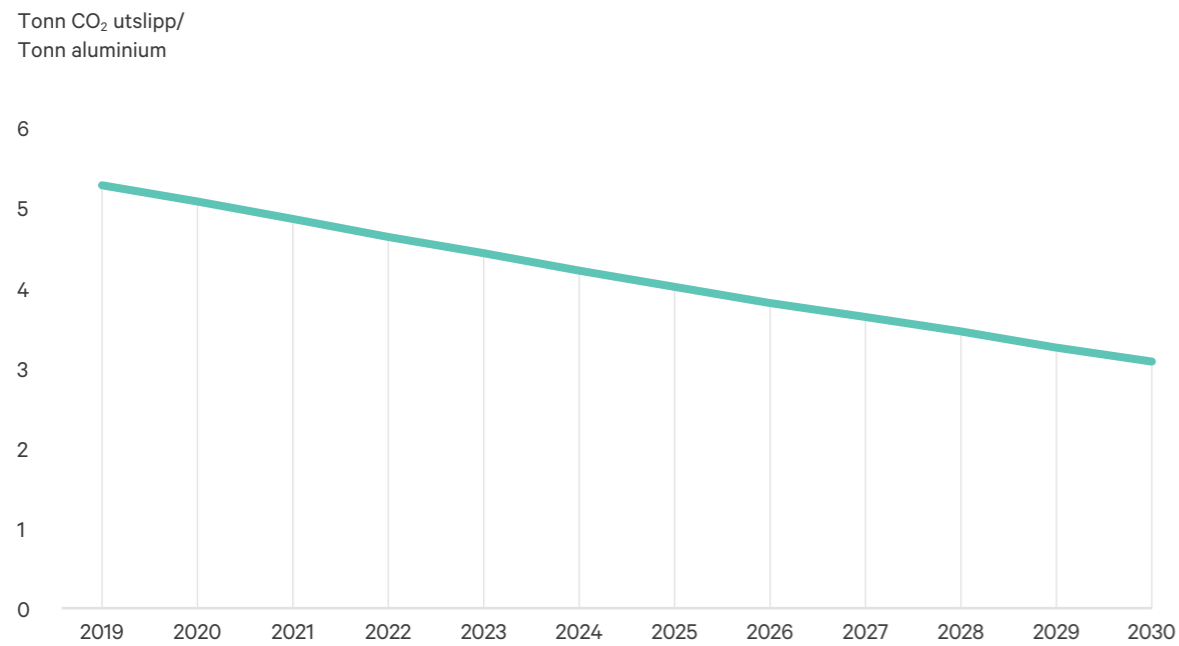
KLP regner deretter ut en vektet gjennomsnittlig paristilpasningsprosent for sektoren samlet, basert på enkeltsselskapenes tilpasningsprosent og deres vekt i sektoren. Dette innebærer at selskaper som gjør det bedre enn hva referansebanen tilsier, kan veie opp for selskaper som ikke tilfredsstiller kravene. Hver sektor kan minimum oppnå paristilpasningsprosent på 0 prosent og maksimum 100 prosent. Dette er for å ivareta prinsippet om at ulike sektorer ikke kan veie opp for hverandre innad i KLPs totalportefølje.

For eiendomsinvesteringer baserer KLP seg på Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM). Det er et EU-støttet prosjekt som har utviklet landspesifikke referansebaner for 1,5-gradersmålet for europeiske land og ulike eiendomsbygg. KLP vil følge de spesifikke referansebanene for Norge, Sverige og Danmark.

HVA ER EN REFERANSEBANE?

En referansebane viser hvordan utslipp innad i en sektor må utvikle seg over tid for å følge Parismålene. Den øverste figuren viser en referansebane for aluminiumsproduksjon. En aluminiumsprodusent som er i tråd med Parisavtalens ambisjoner i dag må ha en produksjonsintensitet (tonn CO₂-utslipp/tonn aluminium produsert) på mindre enn 5,3 i dag, og mindre enn 3,1 i 2030. Kilde: Transition Pathway Initiative

For eiendomsinvesteringer skal KLP følge referansebanene fra CRREM. Figuren nederst viser referansebanene for Norge, Sverige og Danmark, samt utviklingen i utslippsintensiteten til KLP Eiendom fra 2018 til 2020. Det er forventet at referansebanene fra CRREM vil oppdateres etter hvert som datagrunnlaget for modellen forbedres.

REGNEEKSEMPEL HØYUTSLIPPSEKTORER

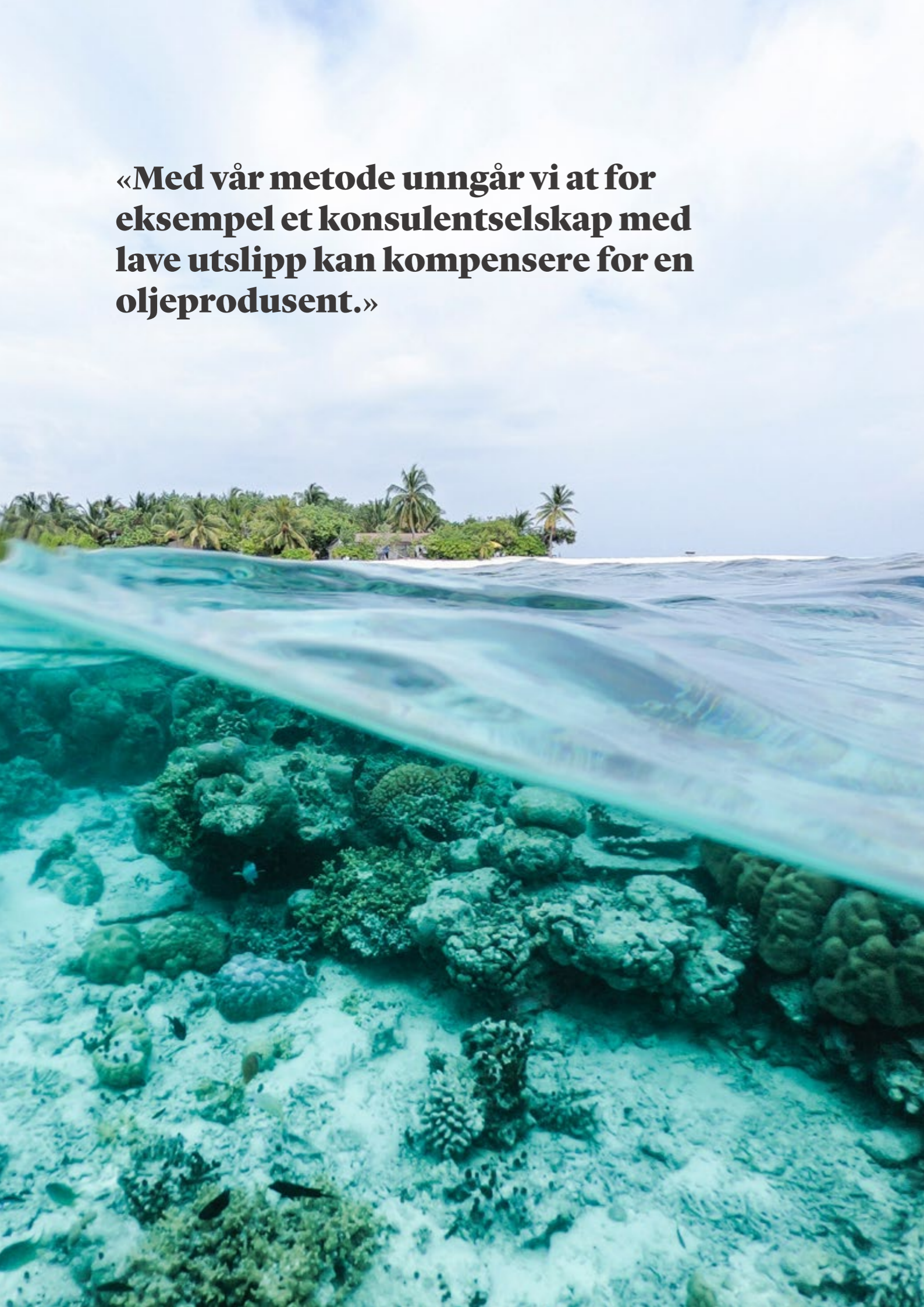
Tabellen under viser et regneeksempel på hvordan tilpasningsprosenten regnes ut for høyutslippsektorer utenom eiendom. Det har to sektorer – sement og stål – med to selskaper i hver sektor. Selskap C har en utslippsintensitet (tonn CO₂ per tonn stål produsert) som er over referansebanen, og får en tilpasningsprosent på 70 prosent. Selskap D sin utslippsintensitet er under 1,4, som er kravet i referansebanen, og selskapet får dermed en tilpasningsprosent på 140 prosent. For å regne ut tilpasningsprosenten til stål-sektoren vektes disse sammen til en tilpasningsprosent på 119 prosent. Men, for at denne sektoren ikke skal kunne kompensere for andre sektorer, får den en øvrig begrensning på 100 prosent. Det betyr at de totale utslippene i sektoren følger utslippsutviklingen som

er nødvendig for å nå 1,5-gradersmålet, selv om selskap C sin utslippsintensitet er høyere enn kravet i referansebanen. Dette skyldes at selskap D sin utslippsintensitet er lav nok til å veie opp for selskap C, og begge selskapene får 100 prosent som Paristilpasning.

I sement-sektoren har selskap A en utslippsintensitet (tonn CO₂ per tonn sement produsert) som ligger på referansebanen, og selskapets tilpasningsprosent er derfor akkurat 100 prosent. Selskap B har en utslippsintensitet som er høyere enn kravet, og har derfor en tilpasningsprosent på 66 prosent. Når disse vektes sammen blir sektorens Paristilpasning 86,4 prosent, hvilket blir Paristilpasningsprosenten til begge selskapene.

Selskap	Sektor	Selskapets vekt i sektor	Utslippsintensitet	Krav i referansebane	Paristilpasning	Sektorens paristilpasning
A	Sement	60 %	0,5	0,5	0,5 ÷ 0,5 = 100%	(60% x 100%) + (40% x 66%) = 86,4%
B	Sement	40 %	0,75	0,5	0,5 ÷ 0,75 = 66%	
C	Stål	30 %	2	1,4	1,4 ÷ 2 = 70%	(30% x 70%) + (70% x 140%) = 119% → 100%
D	Stål	70 %	1	1,4	1,4 ÷ 1 = 140%	

«Med vår metode unngår vi at for eksempel et konsultentselskap med lave utslipp kan kompensere for en oljeprodusent.»

3: Resterende investeringer

Det finnes dessverre ikke sektorspesifikke referansebaner for alle bransjer og sektorer. KLP baserer seg derfor på andre metoder for å beregne paristilpasningen for resterende investeringer hvor det ikke finnes referansebaner som er anerkjent av internasjonale standarder. Indikatorene som brukes er endring i karbonintensitet og temperaturscore. For denne kategorien baserer KLP seg på inndelingen til klassifiseringssystemet GICS. KLP benytter det laveste nivået, «Sub industry», for å definere hvilken sektor et selskap tilhører. Der hvor sektortilhørighet ikke kan verifiseres blir selskapet vurdert på individuell basis.

Sektortilnærmingen innebærer at et selskap som har redusert sin karbonintensitet med mer enn sju prosent ikke kan kompensere for et annet selskap som ikke er i samme sektor. På denne måten unngår man at lavutslippsselskaper som reduserer karbonintensiteten relativt mye kan kompensere for høyutslippssektorer hvor det har vært ingen eller lav reduksjon i karbonintensiteten.

For enkeltelskapene i sektoren vurderer KLP om selskapet tilfredsstillende kravene vi stiller til endring i karbonintensitet og/eller temperaturscore eller ikke.

Der KLP kun har informasjon om endring i karbonintensitet eller temperaturscore blir utregning av tilpasningsprosenten basert på den tilgjengelige indikatoren. Ved tilgang til data for begge indikatorene vektet de likt i utregning av paristilpasningsprosenten for sektoren. Vi benytter samme metode som for høyutslippssektorer for å regne ut en vektet gjennomsnittlig paristilpasningsprosent for sektoren samlet. Paristilpasningsprosenten for sektoren har en øvre grense på 100 prosent og nedre grense på 0 prosent.

Hvor kommer -7 prosent fra?

Karbonintensiteten uttrykkes ved CO₂-utslipp/inntekter og viser den historiske utviklingen til et selskap. I EUs benchmark-forordning stilles det som krav til indekser at den har en årlig reduksjon i karbonintensiteten på 7 prosent for å være i tråd med Parisavtalen, og dette kravet stilles derfor til resterende investeringer. Inntektene inflasjonsjusteres for å fjerne effektene av prisstigning.

ENDRING I KARBONINTENSITET

KLP vurderer om investeringen har en sju prosent årlig reduksjon av karbonintensitet. Referanseåret for disse beregningene er 2018. Paristilpasningsprosenten blir beregnet på følgende måte:

Endring i karbonintensitet	Tilpasningsprosent	Utregning
-7 prosent eller lavere	100 prosent eller høyere	(Endring i karbonintensitet) ÷ (-7 %)
Mellom 0 prosent og -7 prosent	Mellom 0 og 100 prosent	
Over 0 prosent	0 prosent eller lavere	

TEMPERATURSCORE

Temperaturscoren vurderer hvor ambisiøse reduksjonsmål et selskap har satt seg, og nyttiggjør seg av metoden som er utgitt av Science Based Targets Initiative. Metoden gir selskapers reduksjonsmål en score på mellom 0° og 5°, og er et mål på hvor mange graders oppvarming reduksjonsmålet er i tråd med. Tilpasningsprosenten blir beregnet på følgende måte:

Temperaturscore	Tilpasningsprosent	Utregning
Over 3,2 grader	Under 0 prosent	(3,2-TS) ÷ (3,2-1,5)
3,2 grader	0 prosent eller lavere	
Mellom 1,5 og 3,2	Mellom 100 prosent og 0 prosent	
1,5 eller lavere	100 prosent eller høyere	

REGNEEKSEMPEL RESTERENDE INVESTERINGER

Tabellen under viser et eksempel på utregning av paristilpasningen når det mangler klare referansebaner. Det er to sektorer, reklame og datasenter, med to selskaper i hver sektor, og ett selskap uten spesifikk sektortilhørighet. Tilgangen på data for selskapene varierer, og derfor benyttes ulike indikatorer for å regne ut tilpasningsprosenten.

For selskap A har vi data på både temperaturscore og årlig endring i karbonintensitet. Tilpasningsprosenten for selskapet, basert på de to indikatorene, blir 90 prosent.

For selskap B, D og E er det kun tilgjengelig data om endring i karbonintensitet. Tilpasningsprosenten regnes ut som forholdet mellom endringen og kravet om sju prosent reduksjon. For selskap B og E, som begge har redusert karbonintensitet, blir tilpasningsprosenten henholdsvis 50 prosent og 60 prosent. Selskap D har økt karbonintensiteten med 3,5 prosent, noe som gir en tilpasningsprosent på minus 50 prosent.

For selskap C finnes kun data på selskapets temperaturscore, som er 1,93. Dette gir en tilpasningsprosent på 75 prosent.

Selskap	Sektor	Temperaturscore	Årlig endring i karbonintensitet	Tilpasningsprosent		
				Temperaturscore	Karbonintensitet	Total tilpasningsprosent
A	Reklame	1,84	- 7%	$(3,2 - 1,84) \div (3,2 - 1,5) = 80 \%$	$(-7\%) \div (-7\%) = 100\%$	$(80\% + 100\%) \div 2 = 90 \%$
B	Reklame		- 3,5 %		$(-3,5\%) \div (-7\%) = 50\%$	50 %
C	Datasenter	1,93		$(3,2 - 1,93) \div (3,2 - 1,5) = 75 \%$		75 %
D	Datasenter		3,5 %		$(3,5\%) \div (-7\%) = -50 \%$	- 50%
E			- 4,2 %		$(-4,2\%) \div (-7\%) = 60 \%$	60 %

Etter selskapenes individuelle tilpasningsprosent er beregnet, regner vi ut en samlet, vektet paristilpasningsprosent for sektorene.

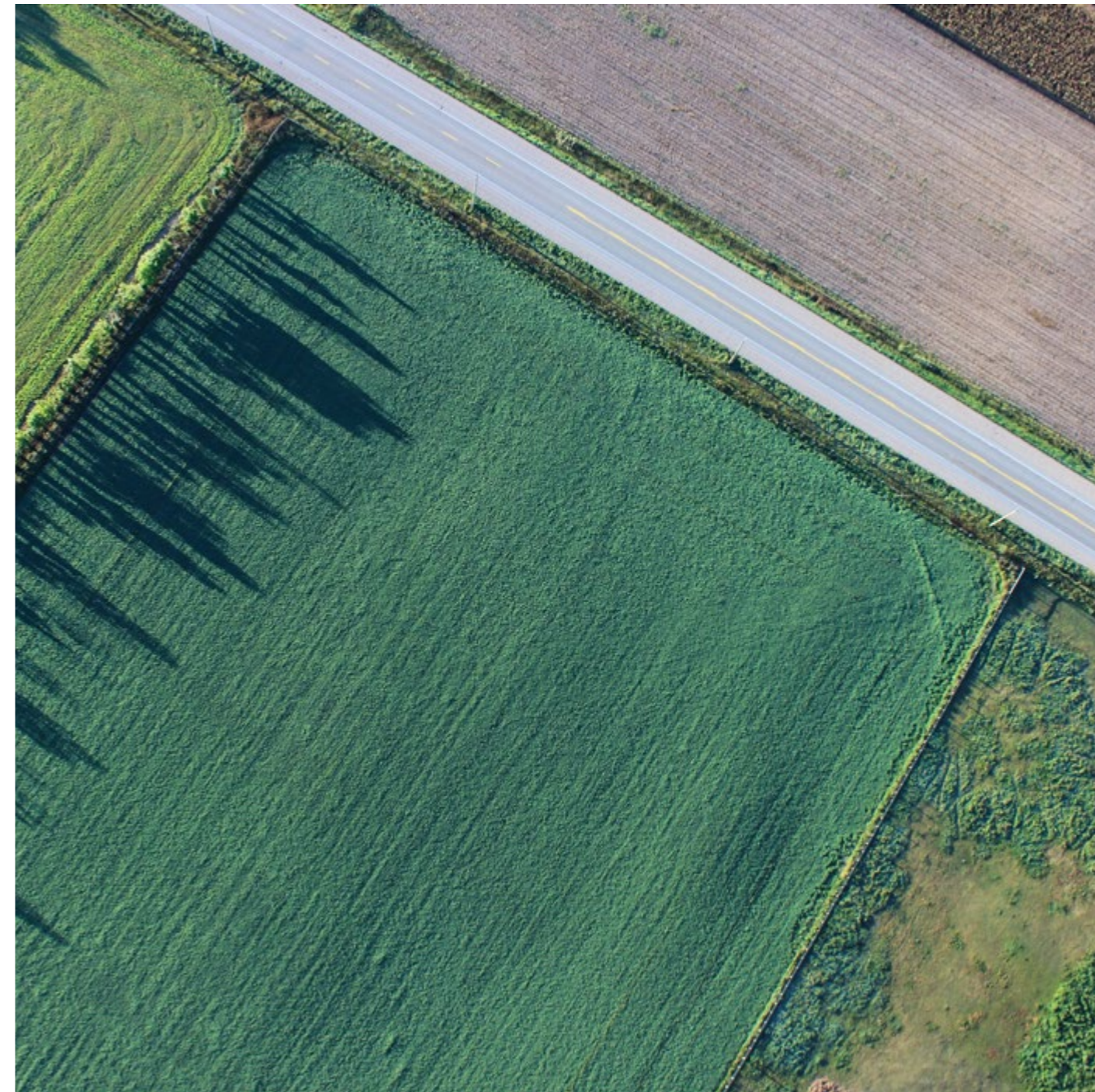
Selskap E har ingen sektordefinisjon. Selskapet vurderes derfor på individuell basis og beholder paristilpasningen på 60 prosent. For reklamesektoren blir den samlede paristilpasningen 74 prosent.

I datasenter-sektoren har karbonintensiteten til selskap D økt. Siden selskap D har en stor andel av vekten i sektoren er reduksjonen stor nok til å veie opp for at selskap C har en relativt god temperaturscore. Den vektete tilpasningsprosenten for sektoren blir minus 13 prosent, men denne settes til 0 prosent for å ikke å straffe andre sektorer i porteføljen.

Selskap	Sektor	Selskapets vekt i sektoren	Total tilpasningsprosent	Sektorens tilpasningsprosent
A	Reklame	60 %	$(80\% + 100\%) \div 2 = 90 \%$	$(60\% \times 90\%) + (40\% \times 50\%) = 74 \%$
B	Reklame	40 %	50 %	
C	Datasenter	30 %	75%	$(30\% \times 75\%) + (70\% \times -50\%) = -13\% \rightarrow 0 \%$
D	Datasenter	70 %	-50%	
E		100%	60%	60%

4: Ingen data

Når det gjelder investeringer hvor KLP ikke har tilstrekkelig data for å si noe om hverken historisk eller fremtidig utvikling har vi en konservativ tilnærming til tilpasningsprosent: 0 prosent.

Allerede i dag anslår vi at KLPs paristilpasning er 46 prosent. Det oppnår vi fordi vi har investert i grønne investeringer, utslippsintensiteten i porteføljen reduseres og flere selskaper i porteføljen har satt mål om utslippsreduksjoner.

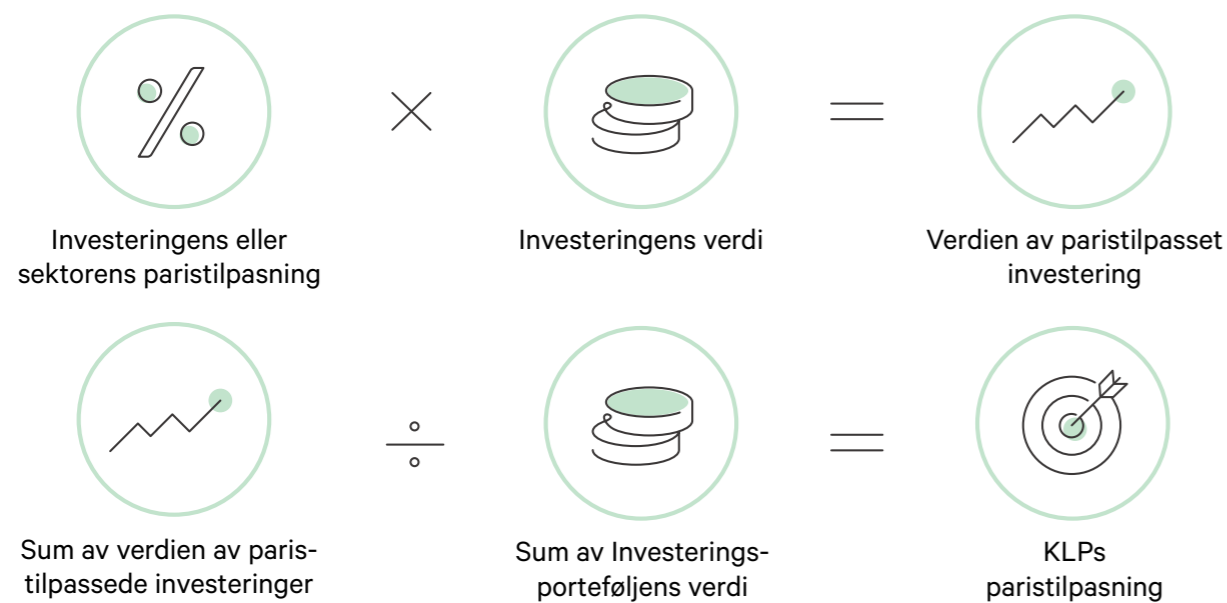
Hvor paristilpasset er KLP i dag?

Paristilpasningen viser hvor stor andel av våre investeringer som har utslipp som er, eller er på vei til å bli, forenlige med 1,5-graders oppvarming. KLPs klimamål er at 50 prosent av våre investeringer skal være Paristilpasset innen 2025, og at vi når netto null-utslipp innen 2050.

Hvordan vi regner ut paristilpasningen for KLPs samlede investeringer

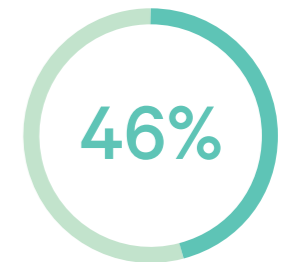
Metoden beskriver hvordan vi regner ut paristilpasningsprosenten for hver investering. Når vi har funnet paristilpasningen regner vi ut verdien av den paristilpassede investeringen. Deretter aggregeres dette til en totalsum for verdien av KLPs paristilpassede investeringer. For å finne KLPs paristilpasning for våre samlede investeringer regner vi ut totalsummen av paristilpassede investeringer i forhold til verdien av investeringsporteføljen.

KLPS PARISTILPASNING

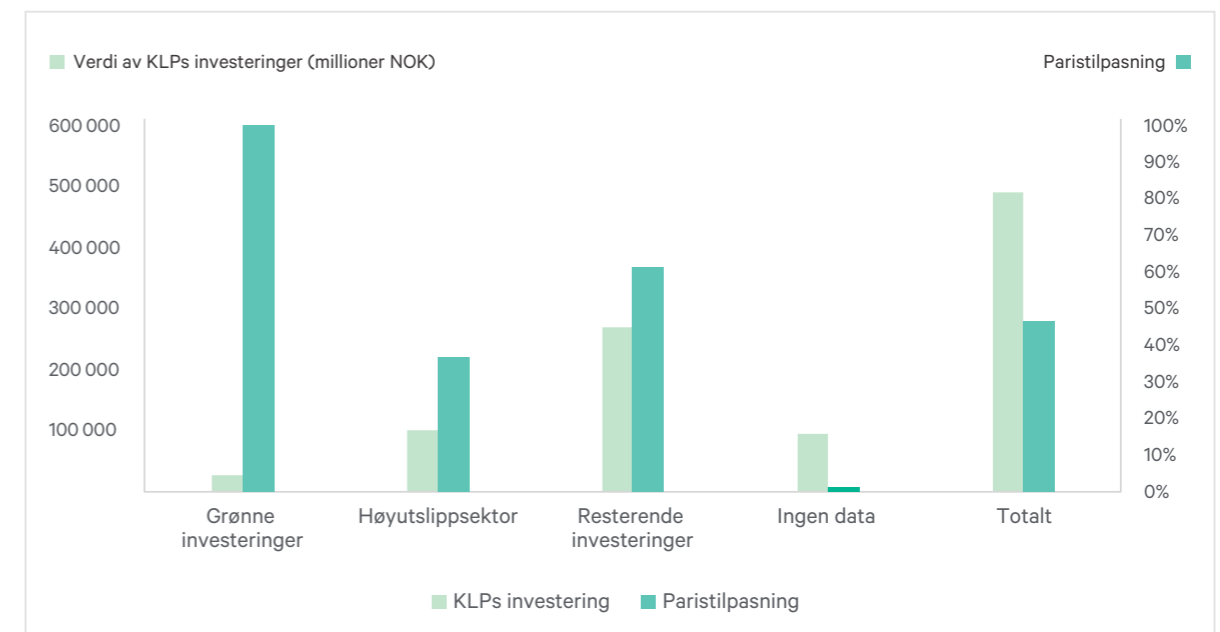

Basert på metoden i veikartet er KLPs tilpasningsprosent 46 prosent. Dette er basert på beregninger med data per 2019. Dette oppnår vi fordi:

- **Fem prosent** av KLPs investeringer er grønne, i henhold til definisjonen i veikartet.
- Vi anslår at om lag **35 prosent** av KLPs investeringer i høyutslipps-sektorer er på linje med 1,5-gradersmålet.
- **Utslippsintensiteten** i KLPs portefølje reduseres.
- Flere selskaper i porteføljen har satt seg et mål om **utslippsreduksjoner**.

KLPs tilpasningsprosent

A scenic night photograph of a snowy mountain landscape. In the foreground, a calm lake reflects the lights from a small settlement on the shore. The middle ground features a large, snow-covered mountain peak. The sky is dark with a vibrant aurora borealis (Northern Lights) display in shades of green and blue. The overall atmosphere is serene and majestic.

Når KLP setter et klimamål gjør vi det for, og på vegne av, eierne våre. Klimamålet er at pensjonspengene skal være i tråd med Parisavtalen. Da kan våre eiere være trygge på at pensjonspengene bidrar til at de globale klimamålene nås.

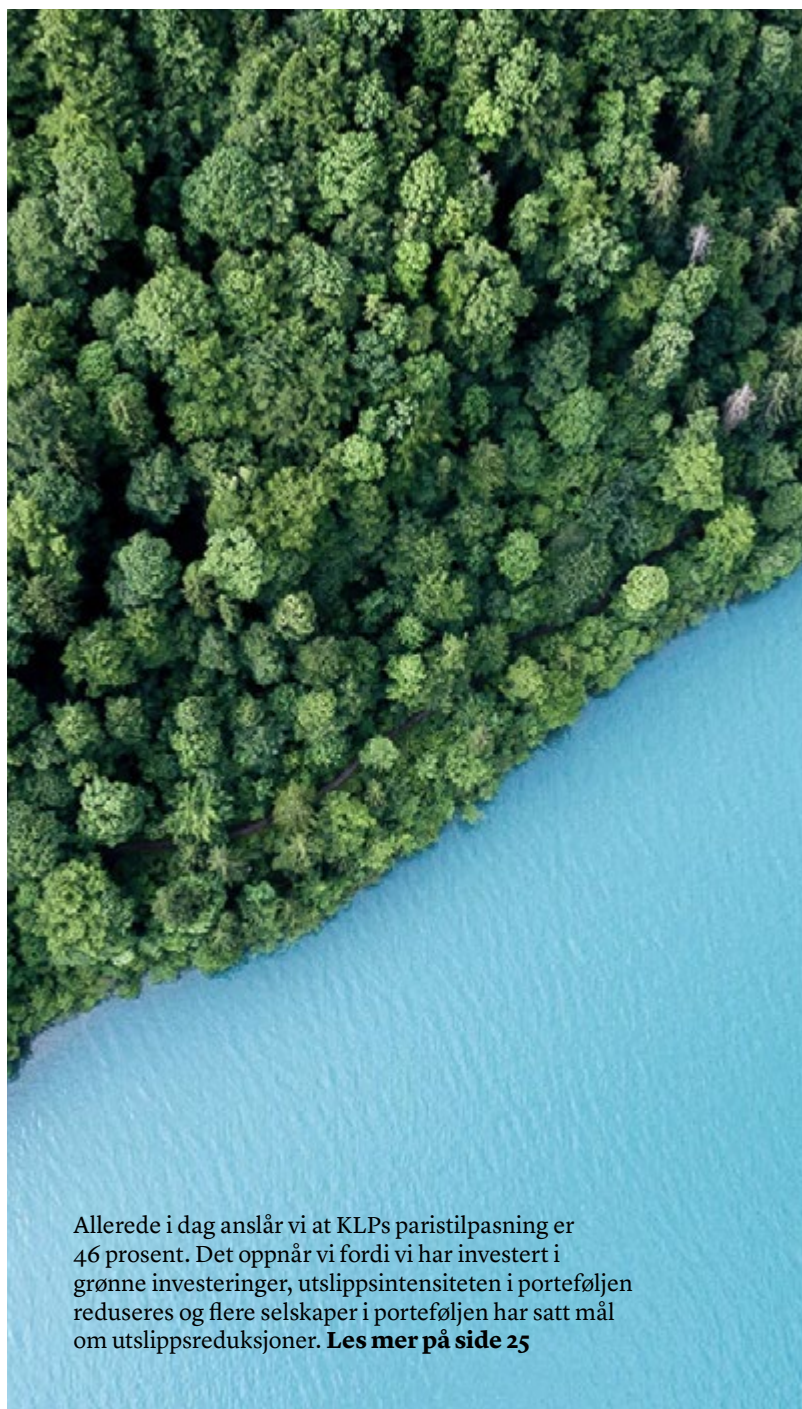
Takk til deg som leser dette!

Det finnes ikke én tydelig og enkel metode for å omsette 1,5-gradersmålet til praksis, og per i dag vet vi ikke nøyaktig hvordan KLP skal nå netto null. Veikartet er utviklet basert på internasjonalt etablerte standarder og representerer det vi mener er beste praksis i dag, og vi vet det vil endre seg på veien mot Paris. Derfor vil vi være åpne om metoden og resultater, og får gjerne innspill som kan bidra til å forbedre veikartet.

Du kan lese mer på www.klp.no/klima

Det finnes ikke én tydelig og enkel metode for å omsette 1,5-gradersmålet til praksis. Derfor har vi utviklet vårt eget veikart basert på internasjonalt etablerte standarder og beste praksis som måler KLPs paristilpasning. **Les mer på side 16**

Allerede i dag anslår vi at KLPs paristilpasning er 46 prosent. Det oppnår vi fordi vi har investert i grønne investeringer, utslippsintensiteten i porteføljen reduseres og flere selskaper i porteføljen har satt mål om utslippsreduksjoner. **Les mer på side 25**